Pásztor József a megyei bajnokságból érkezve vált futballsztárrá

A cipészből lett válogatott

Pásztor József igazi legenda Békéscsabán: itthon csak ebben a városban futballozott, az élvonalban csak ott edzősködött, így természetesen innen volt válogatott is. Tizenhárom év alatt 361-szer lépett pályára a Békéscsaba NB I-es csapatában, ezt a rekordot aligha dönti meg bárki is, majd az ő irányításával lett a klub bronzérmes 1994-ben. Igazi pengés művésze volt a futballnak, nem érdemtelenül imádták a szurkolók.

Pajor-Gyulai László
szerkesztoseg@mediaworks.hu

Pásztor József edzőként 1994-ben bronzérmet nyert a Békéscsabával, szerinte az aranyérmet is megérdemelték volna **Fotó: Imre György**

– Mai ésszel felfoghatatlan, hogy valaki húszévesen a megyei bajnokságból azonnal berobbanjon az élvonalba.

– Manapság nem is fordul elő.

– Hetvennégyben ez hogyan sikerülhetett? És miért csak akkor figyeltek fel önre?

– A szabolcsi Vencsellőn születtem, ott is cseperedtem fel. Minden szabadidőmben sportoltam, leginkább fociztam. Képzést nem kaptam, de nem lehettem rossz, mert többször is hívtak más csapatok, én azonban nem akartam menni, nem tudtam, milyen futballista vagyok. Volt jó állásom, cipészként dolgoztam mint az édesapám, jól is kerestem, havi kétezernégyszáz forintot. Amúgy amikor Békéscsabán végül aláírtam, NB I-es játékosként éppen ugyanennyi volt a fizetésem.

– Ezt is nehéz mai ésszel elhinni...

– Pedig így volt. De ugyanennyit keresett a Fradiban Nyilasi Tibi vagy az Újpestben Törőcsik Andris is, mert akkoriban egy húszéves játékosnak ennyi járt, a harmincasoknak pedig úgy hatezer körül. Nagy hülyeség volt, mert például Törő miatt ezrek mentek ki a stadionba, de ezt nem vették figyelembe, és ez sok tehetséges fiatalnak a kedvét szegte.

– A kevés pénz miatt nem vonzotta húszéves koráig az élvonal?

– Dehogy! Amikor tizennégy voltam, az osztályfőnökünk mindenkit megkérdezett, mi akar lenni, és én határozottan feleltem, hogy futballista. Tényleg állandóan sportoltam; télen korcsolyáztam meg pingpongoztam, utóbbiban hívtak Nagykállóra az NB I-be is, de kipróbáltam a röplabdát és a kézilabdát is. A testnevelő tanárunk minden sportágban jó volt, később a vencsellői futballcsapatban játékostársam lett, és az ő példája ragadós volt. Tizenketten voltunk egy osztályban ötödikestől a nyolcadikosig, de ki tudtunk állítani egy futballcsapatot, a kimaradó tizenkettedik ügyetlen volt, de ő megírta nekünk a leckéket, így lett tagja a csapatnak.

– Még mindig nem tudjuk, miért csak húszévesen fedezték fel.

– Felfedeztek korábban is. Két napot töltöttem Rakamazon, majd hazamentem. Hívtak Nyíregyházára, de nem tetszett, aki ott beszélt velem, ezért egy nap után megint hazamentem. Aztán megkeresett Papp László, a Békéscsaba technikai vezetője és Süle István, a klub egyik edzője. Elmondták, még sohasem láttak játszani, de a hírem eljutott hozzájuk, és ennek alapján leigazolnának. Azt sem tudtam, hol van Békéscsaba. Adtam magamnak egy hónapot. Ez hetvennégyben volt, és azóta is itt vagyok.

– Hogyan lett azonnal alapembere az akkor feljutott Békéscsabának?

– A felkészülés idején a Tisza Kupában játszottunk a Salgótarjánnal, és azt mondták, fogjam le az olimpiai bajnok Básti Istvánt. Lefogtam. Az első bajnokin kezdő voltam az MTK ellen, a másodikon a Vasassal játszottunk, akkor azt mondták, most Kű Lajost fogjam le. Őt is lefogtam. Valahogy így ragadhattam bent a csapatban.

– De irányítóként, pengés játékosként lett a hetvenes évek egyik legjobb magyar játékosa, nem pedig emberfogóként!

– Akkoriban még ez volt a taktika, mindenkinek fognia kellett a vele szemben lévő ellenfelet. Ezért imádtam a Fradi ellen játszani, mert Ebedli Zoli nem sokat futott és védekezett, hagyott játszani. Mások bezzeg a mosdóba is követtek, és a huszadik percig ötször agyonrúgtak. Igazi élvezet volt annyi remek futballistával egy pályán játszani, ha akkor már mehettünk volna profinak, megszállhattuk volna Európa élklubjait is.

– Mindössze kilencszer lehetett válogatott, és bár hetvennyolcban az év labdarúgója lett, nem került be a világbajnoki keretbe. Ezt hogyan élte meg?

– Akkor nagyon rosszul esett, de amikor később edző lettem, rájöttem, igaza volt Baróti Lajos szövetségi kapitánynak. Ő már korábban kiválasztotta a szűkebb keretét, nem a pillanatnyi forma alapján válogatott, és érthetően nem egy békéscsabai gyerekre bízta a Fradiból, az Újpestből meg a Vasasból érkezett társak irányítását, egész egyszerűen hiányzott volna az összeszokottság, amit a válogatottban az idő hiánya miatt nehéz megteremteni.

– Akkor miért nem mondott igent valamelyik fővárosi klub hívására?

– Már Békéscsabára is nehezen jöttem, nekem eleinte még ez is túl nagy volt. Aztán itt befogadtak, ideköltöztek a testvéreim is – hogyan is mehettem volna tovább? Csak egyszer kacérkodtam a gondolattal, az olimpiai kerettel játszottunk Spanyolországban, én lettem a torna legjobb játékosa, és le akart szerződtetni a Málaga. Csakhogy disszidálnom kellett volna, és ezt nem tehettem meg a családommal.

– Kilencvennégyben edzőként bronzérmet nyert a csapattal. Az volt minden idők legjobb Békéscsabája?

– Nehéz megmondani, de az tényleg nagyon jó csapat volt, az aranyérmet is megérdemelte volna. Vezettük is a bajnokságot, de az utolsó fordulókban sérülések és kiállítások miatt kikaptunk néhányszor, és csak harmadikok lettünk. Pedig az egész ország szurkolt nekünk, annyira látványosan futballoztunk. Ugyanakkor el kell mondani, hogy a fővárosi csapatok akkoriban visszaestek, az állam kiszállása után keresték a tulajdonosokat, és ez nehezítette a helyzetüket.

– Mitől volt annyira jó az a Békéscsaba?

– Én sem tudom. Szinte csak a másodosztályból igazoltunk, a többiek saját nevelésű játékosok voltak, és nagyszerű közösséggé kovácsolódtak. Az edzéseken mindent labdával csináltunk, folyamatosan futballoztunk, négy a kettő meg hat a három ellen, gyakoroltuk azt a labdatartást, ami manapság is divatos és korszerű. Nem voltak nagy fizetések, de a megyében privatizáltak néhány nagyobb céget, azok is beszálltak, akadtak olajozók is, akik adtak valamennyit, szóval azt mindenki megkapta, amit ígértek neki. Emellett remek volt a közönség, a békési falvakból különbuszokkal is jöttek az emberek, gyakran játszottunk tízezer néző előtt is.

– A legenda szerint az öltözői fröccsözés is kovácsolta ezt a közösséget.

– Ez hazugság, és tudom, Váczi Zoltántól ered. Ő a szünetekben bement a mosdóba cigizni, de ennyi, az öltözőben mindig rend és fegyelem uralkodott, minden más, amit mondott, nem igaz. Nem véletlen, hogy az egykori társai nemigen állnak szóba vele. Hétfőnként mindig ünnepeltünk egy születés- vagy névnapot, én vittem kolbászt, mindenki megihatott egy, legfeljebb két sört, ez volt a nagy mulatozás.

– Az egyik nyilatkozata miatt híressé vált kocsmája megvan még?

– Meg, de kiadtam bérbe. Az az eset tényleg vicces volt. Egy Vác elleni mérkőzés után kérdeztek a tévések, hogy milyen érzés a sikerek fényében a város főutcáján sétálni, mire mondtam, ott én nemigen járok, az otthonom, a pálya és a kocsma háromszögében élek. Ezt sokan úgy értették, hogy kocsmázom, pedig a kocsma nem az én világom. Tulajdonosként is csak takarítottam és beszereztem az árut, a pult mögött sohasem álltam. Nem nekem való. Olyan sorsú emberek jártak be, akiktől nemhogy nem fogadtam volna el borravalót, hanem inkább meghívtam volna az italukra. Ez viszont nem tesz jót az üzletnek. Jobb is így, hogy már nincs vele dolgom.

Már nem akar edzősködni **Fotó: Havran Zoltán**

– Most mi a titulusa a klubnál?

– Mondjuk úgy, hogy szakmai tanácsadó. Edzősködni már nem akarok, ha megkérdezik a véleményemet, akkor elmondom, és ez ki is elégít.

– Miért nem akar edzősködni?

– Mert elég volt. Kevesen töltenek el ennyi időt egy helyen, nem lehet mindig nyerni. Nem akartam megvárni, hogy miközben folyamatosan gyengül a keret minősége, engem lekiabáljanak itt az emberek a kispadról.

JEGYZET

Disznóvágás legendákkal

Buzgó József
jegyzet@mediaworks.hu

Már vagy húsz éve is annak, hogy a két klasszis öttusázó, világbajnoki arany- és ezüstérmes Maracskó „Tibike”, illetve Pajor „Gabó” disznóvágás fedőnév alatt január harmadik szombatjára „összerántja” a szétszéledt nyájat a szentendrei üveges birodalmukba, ahol rendre összejön százznál is több kiváló sportember, többségükben természetesen öttusázók, de néhány más sportágban komoly hírnevet szerzett szerencsés kiválasztott is bebocsátást nyer a „szentélybe”.

Itt van mindjárt az uszodák bölcs filozófusa, a világ valaha élt egyik legjobb vízipólósa, Faragó Tonó, aki éppen a hangyák nászáról tart érdekfeszítő előadást. A végén enyhén meghajol, majd a rá jellemző szerénységgel annyit mond: „Király vagyok, de nem vagyok Isten...” Aztán egy „Cselentánós” mosoly kíséretében hozzáteszi: „Csak félisten.”

Néhány méterrel arrébb Jónyer Pista avatja be a nagyérdeműt az általa szabadalmaztatott és szervírozott „kiflipörgetés” titkaiba, miközben a háttérből diszkrét dallamokkal kíséri őt gitáron a kenuzás nemzetközi nagymestere, kilencszeres világbajnok, Wichmann Tamás. Sasics Szvetiszláv, aki öttusázóként szintén járt már a világbajnoki dobogó tetején, szakszerűen magyarázza, hogyan kell húszszor egymás után a céltábla „szívébe”, azaz 200 kört lőni...

A legbelső asztalnál, már vagy két órája elmélyülten beszélget két világklasszis, Balczó Bandi és Détári Döme. Többen összesúgnak az étteremmé változtatott műhelyben, találgatják, vajon miről folyhat a diskurzus? De hallótávolságon belülre senki sem merészkedik, nem illik zavarni a nagyok eszmecseréjét...

Fotós barátom izgatottan babrálgatja a masináját, mert neki még más rendezvényen is lenne munkája, viszont a világ minden kincséért sem hagyná ott a kínálkozó lehetőséget: szemből fényképezni együtt Bandit és Dömét! Mivel mind a ketten régi jó barátaim, engem kér meg, legyek a segítségére. Nincs mit tenni, odalépek hozzájuk. „Döme! Megtennéd, hogy átülsz Bandi mellé? A fotós kolléga ugyanis szemből szeretne néhány képet lőni rólatok.” Ebben a pillanatban Balczó Bandi döbbent arccal felkiáltott: „Jaj! Hát te vagy az a szőke gyerek, aki nekünk olyan sok örömet, boldogságot szereztél a csodás góljaiddal?! Istenem, hát eddig nem is tudtam, hogy kivel beszélgetek!” És az öttusasport legnagyobbika atyai szeretettel ölelte át a sokszoros világválogatott futballistát. Döme szeme gyanúsan csillogott...